

1.2.1.2 Tieteellisen tekstin tehtävät

The license could not be verified: License Certificate has expired!

Tieteellisen tekstin tehtäviä ovat

- Tiedon välitys ja dokumentointi.
- Tutkitun asian tuominen osaksi kirjallista tieteellistä traditiota.
- Tutkimustulosten julkaiseminen. Tutkimus katsotaan loppuun saatetuksi, kun tuloksen on julkistettu.
- Ammattikunnan valistaminen.
- Yhteiskunnallinen tarkoitus (rahoituksen ym. tuen saanti).
- Tiedon saaminen potentiaalisten käytännön soveltajien ulottuville (esim. terveydenhuolto, koululaitos, lainsäädäntö).
- Yleinen valistus ja tiedontason nostaminen.

Tieteellinen teksti on aina puheenvuoro johonkin keskusteluun. Tutkijan on pystyttävä perustelemaan, miten oma tutkimus liittyy aikaisempaan tutkimukseen ja keskusteluun.

Julkaisumotiiveista

Tieteen parissa työskentelevien julkaisumotiivit ovat sekä yhteisöllisiä että henkilökohtaisia. Julkaisuillaan tutkija osallistuu tieteelliseen keskusteluun ja varmistaa näin asemansa akateemisessa tiedonvälityksessä. Kypsällä tieteenharjoittajalla on lisäksi halua innostaa nuorempia kollegoitaan tutkimuksen tekemiseen. Tieteestä kirjoittavan motiivina saattaa olla paitsi tunnustus tai tieteellisen pätevyyden osoittaminen myös opetus ja tiedon välittäminen. Hän voi laatia oppikirjoja tai katsauksia. Myös tieteestä tiedottaminen yleistajuisesti kansanomaisella tavalla voi olla tutkijan julkaisumotiivina. Tutkimuksestaan kirjoittavalla on tarve saada tunnustusta. Saattamalla tutkimustyönsä tulokset tiedeyhteisön arvioitavaksi hän pyrkii osoittamaan tieteellisen pätevyytensä. Opetus- ja tutkimushenkilöstöön kohdistuu lisäksi laitosten ja tiedekuntien paine julkaista tutkimuksiaan. Heidän odotetaan tuottavan julkaisukelpoista tutkimusta, josta riippuu yliopiston maine.

Mitä tieteelliseltä viestinnältä vaaditaan?

Tieteellisessä tekstissä täytyy olla olennainen tieto esityksen ymmärtämiseksi. Tavoitteena on yksinkertaisuus: asioiden esittäminen selvästi ja sanojen käyttö niin, että lukijoiden on helppo ymmärtää niiden merkitys. Tutkija esittää väitteensä siten, että jokainen asianmukaisen koulutuksen saanut ymmärtää sen. Tutkija tekee tutkimuksensa ja saamansa tulokset julkisiksi. Hän käyttää käsitteitä, joita ainakin asiantuntijat ymmärtävät, ja muotoilee tulokset ymmärrettävällä kielellä. Tutkija pyrkii välttämään monimutkaisuutta ja tarpeettomia kiemuroita sekä tavoittelee kaikessa selvyttä ja yksinkertaisuutta. Kohderyhmän huomioon ottaminen sanelee sen, miten teksti kirjoitetaan.

Eettiset kysymykset on otettava huomioon kirjoittamis- ja julkaisuvaiheessa. Tieteellinen kirjoittaminen ei ole vain faktojen toteamista, vaan se on myös merkitysten rakentamista: sanavalinnoilla, esitystavoilla, jäsentämis- ja viittaamistavoilla rakennetaan aina erilaisia merkityksiä. Tieteen teko ja siitä kirjoittaminen ovat tasapainoilua vanhan ja uuden, varman ja epävarman, markkinahenkisyyden ja vaatimattomuuden, yhteisöllisen äänen ja oman tutkijäänen, perinteen ja uuden luomisen sekä kriittisyyden ja tahdikkauden välillä.

Kirjoittajan etiikka

Tieteen normit edellyttävät, että tulokset ovat kenen tahansa käytettävissä, kunhan kunnia annetaan sille, jolle se kuuluu. Tämä tapahtuu esimerkiksi viittaamalla alkuperäiseen lähteeseen, jolloin lukija näkee, mistä ajatus on saatu. Plagiointi ei siis ole sallittua edes omista tutkimuksista. Totuuteen pyrkiminen edellyttää, että tutkimuksen tuloksia ei väärennetä. Myöskään kriitikon yleistys tai tulosten tarkoitukseton kaunistelu ei ole sallittua.

Tutkijan tulisi kirjoittaa myös tutkimuksensa puutteet. Raportointi ei saa olla harhaanjohtavaa tai puutteellista. Tutkijan tulisikin olla tekstinsä ensimmäinen kriitikko. Tietojenkeruu- ja analyysimenetelmät on selostettava tiedeyhteisön yleisesti edellyttämällä tavalla.

Lähteet

Eco, U. (1995). Oppineisuuden osoittaminen eli miten tutkielma tehdään. Tampere: Vastapaino.
Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. (2007). Tutki ja kirjoita. (13. p.). Helsinki: Tammi.

Hurta, H. & Peltola, T. (1997). Tutkielmantekijän opas. Tampere: Tampereen yliopiston suomen kielen ja kielitieteen laitos.

Kananen, K.-M., Mikkola, O., Niskanen, K. & Sarajärvi, N. (2008). Tieteellinen viestintä. Oppimateriaali Akateemiset opiskelutaidot -kurssilla. Saatavissa: <http://www oulu.fi/verkkostovatti/materia/AOTTieteellinen%20viestint%E4.pdf> .

Luukka, M.-R. (2002). Mikä tekee tekstistä tieteellisen. Teoksessa Tieteellinen kirjoittaminen (toim. Kinnunen, M. & Löytty, O.). Tampere: Vastapaino.

Niemelä, P., Lagerspetz, K., Lagerspetz, K. & Näätänen, R. (1992). Miten kirjoitan tieteellisen artikkelin: tieteellinen kirjoittaminen ja kansainvälinen julkaiseminen. Porvoo: WSOY.

Sivun alkuun

Edellinen taso

Sivun sisältö

Julkaisumotiveista

Mitä tieteelliseltä viestinnältä vaaditaan?

Kirjoittajan etiikka

Lähteet